

ผลของโปรแกรมส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา
ต่อพฤติกรรมการร่วมมือในการรับประทานยาในผู้ป่วยโรคซึมเศร้า

อุษา วรรณวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของโปรแกรมส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาต่อพฤติกรรมความร่วมมือในการรับประทานยา
ในผู้ป่วยโรคซึมเศร้า

THE EFFECT OF PROMOTING DRUG COMPLIANCE PROGRAM ON DRUG ADHERENCE
BEHAVIOR IN PATIENTS WITH MAJOR DEPRESSIVE DISORDER

อุษา วรรณฉวี 5036755 NSMH/ M

พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อัจฉราพร สีหิรัญวงศ์, (พย.ค.), ประภา ยุทธไตร, (พย.ค.),
สุดสภาย จุลกัทัพพะ, (พ.บ., ป ชั้นสูง, อ.ว. จิตเวชศาสตร์)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลของโปรแกรมส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาต่อพฤติกรรมความร่วมมือในการรับประทานยาในผู้ป่วยโรคซึมเศร้า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยนอกที่มารับบริการจากหน่วยตรวจโรคจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช ในช่วงเดือนตุลาคม 2552 ถึงเดือนมกราคม 2553 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ คือ เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยโรคซึมเศร้า (Major depressive disorder) เป็นครั้งแรกและได้รับการรักษาด้วยยา สุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 30 ราย กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลตามปกติ ร่วมกับโปรแกรมส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแนวคิดการสร้างแรงจูงใจ ร่วมกับการปรับความคิดและพฤติกรรม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการรับประทานยาด้วยตนเอง ภายหลังสิ้นสุดการทดลองเหลือกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มควบคุม 26 คน และกลุ่มทดลอง 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยโรคซึมเศร้ากลุ่มทดลองมีคะแนนความร่วมมือในการรับประทานยาดีกว่าผู้ป่วยโรคซึมเศร้ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรสนับสนุนให้มีการนำโปรแกรมส่งเสริมความร่วมมือในการรับประทานยามาใช้ตั้งแต่ระยะเริ่มแรกของผู้ป่วยมารับการรักษา เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการรักษาและสนับสนุนให้ผู้ป่วยรับประทานยารักษาอาการซึมเศร้าอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : โปรแกรมส่งเสริมความร่วมมือ / ความร่วมมือในการรับประทานยา / โรคซึมเศร้า

THE EFFECT OF PROMOTING DRUG COMPLIANCE PROGRAM ON DRUG ADHERENCE BEHAVIOR IN PATIENTS WITH MAJOR DEPRESSIVE DISORDER

USA VANNACHAVEE 5036755 NSMH/M

M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ACHARAPORN SEEHERUNWONG, D.N.S.
PRAPA YUTATRI, D.N.S., SUDSABUY CHULAKADABBA, M.D.

ABSTRACT

This experimental study aimed to examine the effect of promoting a drug compliance program on drug adherence behaviors in patients with major depressive disorder. The samples were patients in the outpatient unit of Siriraj Hospital, from October 2009 – January 2010. The subjects who had been diagnosed for the first time with Major Depressive Disorder and have been given antidepressant treatment were recruited and randomly assigned into experimental and control groups. Each group consisted of 30 persons. The patients in the control group received the treatment as usual, while those in the experimental group received the promoting drug compliance program based on motivational interviews and cognitive behavior therapy plus usual care. Self-reported drug adherence behaviors developed by the researcher were used. Descriptive statistics and t-test were used for data analysis.

The study found that the patients who received promoting drug compliance program plus usual care had significantly higher drug adherence behaviors than the patients who received usual care ($p < .05$)

The finding suggests that the promoting drug compliance program should be utilized in the initial stage as the patient is diagnosed for building motivation to promote adherence with antidepressant treatments.

KEY WORDS: MAJOR DEPRESSIVE DISORDER / COMPLIANCE PROGRAM /
DRUG ADHERENCE BEHAVIOR / RANDOMIZED CONTROL TRIAL

130 pages